

Nahlížení do matričních knih a sbírky listin

Do matričních knih se zapisuje narození, uzavření manželství, vznik registrovaného partnerství a úmrtí fyzických osob, ke kterým došlo v České republice a narození, uzavření manželství, vznik registrovaného partnerství a úmrtí státních občanů České republiky, ke kterým došlo v cizině. Dále se do matričních knih zapisují další skutečnosti, jimiž se tyto zápisy mění a doplňují. Z provedených zápisů se vydávají matriční doklady (rodný, oddací a úmrtní list a doklad o registrovaném partnerství), které obsahují údaje o skutečnostech zapsaných v matriční knize podle stavu ke dni jeho vydání.

Oprávněná osoba se může nahlédnutím do matriční knihy seznámit se všemi údaji zapsanými v matriční knize (tj. včetně dodatečných záznamů a oprav).

Dále je možné nahlédnout do sbírek listin a činit z nich výpisy za přítomnosti matrikáře. Sbírkou listin vede matriční úřad pro knihu narození, knihu manželství, knihu registrovaného partnerství a knihu úmrtí za každý kalendářní rok samostatně. Sbírkou listin tvoří listiny, které slouží jako podklad pro matriční zápis, jeho změnu či opravu.

Z matričních knih či sbírek listin je možné učinit i doslovný výpis, který je možné pořídit i fotokopii matričního zápisu.

Kdo a za jakých podmínek

Matriční úřad povolí nahlédnutí do matriční knihy či sbírky listin:

- fyzické osobě, které se zápis týká, nebo členům její rodiny, jejím sourozencům a zplnomocněným zástupcům těchto osob,
- pro úřední potřebu státních orgánů nebo výkon přenesené působnosti orgánů územních samosprávných celků,
- statutárním orgánům církví nebo duchovním jimi zmocněným, jde-li o matriční knihy vedené těmito církvemi do 31. prosince 1949,
- fyzické osobě, která prokáže, že je to nezbytné pro uplatnění jejích práv před orgány státu nebo před orgány územních samosprávných celků.

V případě osvojení mohou nahlédnout do zápisu pouze osvojitelé a po dovršení 12 let i osvojenec, pokud nebylo soudem rozhodnuto o utajení osvojení; pokud bylo soudem rozhodnuto o utajení osvojení, může osvojenec nahlédnout do zápisu až po nabytí svéprávnosti.

Do zápisu narození dítěte, jehož matka požádala o utajení své osoby v souvislosti s porodem, může nahlédnout pouze matka dítěte a po dovršení 12 let i dítě.

S účinností od 1.1.2014 podle ustanovení § 25b matriční úřad vydá fyzické osobě matriční doklad nebo povolí nahlédnout do matriční knihy a činit výpisy z ní v přítomnosti matrikáře, uplynula-li od provedení dotčeného zápisu v matriční knize lhůta 100 let u knihy narození, 75 let u knihy manželství nebo knihy partnerství a 30 let u knihy úmrtí.

Matriční úřad, úřad s rozšířenou působností nebo krajský úřad povolí nahlédnout do sbírky listin nebo druhopisu matriční knihy vedené do 31. prosince 1958 a činit výpisy z nich v přítomnosti matrikáře, uplynula-li od provedení dotčeného zápisu v matriční knize lhůta 100 let u knihy narození, 75 let u knihy manželství nebo knihy partnerství a 30 let u knihy úmrtí.

Nahlížení do matričních knih, které jsou již uloženy v archivech, je pak upraveno v ustanovení § 34 – § 41 zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Jak a kam se obrátit

Žadatel navštíví matriční úřad, který vede matriční knihu, do níž chce nahlédnout. Jde-li o nahlížení do sbírky listin, která již byla předána matričním úřadem příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností nebo krajskému úřadu, obrátí se žadatel na tento úřad.

V případě pochybností, který matriční úřad vede matriční knihu, do které chcete nahlédnout, popř. na který obecní úřad obce s rozšířenou působností či krajský úřad se obrátit ve věci nahlížení do sbírky listin, potřebné informace poskytne kterýkoli matriční úřad nebo krajský úřad.

Co musíte předložit

Žadatel předloží:

- žádost o povolení nahlédnout do matriční knihy nebo sbírky listin
- průkaz totožnosti
- doklady, kterými žadatel prokáže, že se zápis týká jeho nebo členů jeho rodiny, případně jeho sourozenců
- doklad, kterým fyzická osoba prokáže, že je to nezbytné pro uplatnění jejích práv před orgány státu nebo před orgány územních samosprávných celků
- plnou moc, vyřizuje-li žádost zplnomocněný zástupce

Poplatky a termíny

Poplatky

Při nahlédnutí do matriční knihy nebo do sbírky listin se za každou matriční událost uhradí správní poplatek 20,- Kč.

Za doslovný výpis z matričních knih formou fotokopie matričního zápisu se hradí správní poplatek 15,- Kč za první stránku, a 5,- Kč za každou i započatou stránku, je-li kopie pořizována na kopírovacím zařízení nebo na tiskárně počítače.

Lhůty

Matriční úřad je povinen rozhodnout o žádosti o nahlédnutí do matričních knih a sbírky listin do 30 dnů; ve zvlášť složitých případech rozhodne nejdéle do 60 dnů.

Právní úprava

zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Doplňující zákony a předpisy

zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

Opravné prostředky a sankce

Opravné prostředky

Proti rozhodnutí o zamítnutí povolení nahlédnout do matriční knihy nebo sbírky listin je možné podat odvolání do 15 dnů ode dne jeho doručení. Odvolání se podává prostřednictvím toho matričního úřadu, který rozhodnutí vydal.

Sankce

Sankce nejsou stanoveny.

Kde získáte bližší informace

- na kterémkoliv matričním úřadu České republiky, případně krajském úřadu
- na Ministerstvu vnitra, odboru všeobecné správy, oddělení státního občanství a matrik, Náměstí Hrdinů 3, 140 21, Praha 4, tel. 974 817 438, email: obcanmat@mvr.cz, posta@mvr.cz
úřední hodiny: pondělí a středa od 8.00 do 17.00 hodin